

УДК 811

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-4-26>**Олена СИВАК,***orcid.org/0000-0002-2799-3685*

кандидат економічних наук,

доцент кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики

Державного університету «Житомирська політехніка»

(Житомир, Україна) *olena_syvak@ukr.net***Катерина ОРЛОВА,***orcid.org/0000-0002-9985-0210*

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту і підприємництва

Державного університету «Житомирська політехніка»

(Житомир, Україна) *katya_oe@ukr.net***Валентина КСЕНДЗУК,***orcid.org/0000-0001-7670-7350*

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економічної безпеки,

публічного управління та адміністрування

Державного університету «Житомирська політехніка»

(Житомир, Україна) *Walentyyna_ksiedzuk@ukr.net*

ЕКОНОМІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сучасні глобалізаційні процеси, особливий статус економіки як науки призвели до широкої популяризації економічних термінів. З огляду на її складний і багатоаспектний понятійний апарат та умови науково-технічного розвитку суспільства, розширення міжнародних зв'язків розгляд економічної термінології як об'єкта дослідження є надзвичайно актуальним. Метою статті є дослідження поняття «економічна терміносистема» як явища, аналітичне опрацювання даних про структуру такої терміносистеми, характеристику, класифікацію та аналіз вживання економічних термінів сучасної української мови. У цій статті розглянуто економічну термінологію як явище сучасної української мови. Висвітлено питання щодо процесів термінотворення, структури термінологічної системи та класифікації економічних термінів української мови. У статті надано визначення економічного терміна. Проаналізовано та представлено різні види термінів за сферою використання та за будовою. Авторами подано приклади різних видів економічних термінів. Встановлено, що економічна термінологія – історично сформована сукупність термінів, яка виражає систему економічних понять і призначена забезпечувати специфічні потреби спілкування у сфері економічної науки та практики. Ця сукупність є спеціальним об'єктом вивчення як в економіці (зокрема, в економічній теорії), так і в мовознавстві (насамперед у нових її галузях – термінознавстві (теоретичні основи вчення про термін і термінологічну систему економіки) і лексикографії (науці про теорію і практику укладання словників). Ідентифіковано та запропоновано ключові напрями наукових досліджень з економічних наук. Детально розглянуто і проаналізовано напрям прикладної економіки. Запропоновано класифікацію терміносистеми за напрямом прикладної економіки, що дає можливість реалізувати комплексний підхід до формування категоріального апарату економічних досліджень.

Ключові слова: терміносистема української мови, економічна термінологія, класифікація термінів, шляхи формування терміносистем, термінотворення.

Olena SYVAK,

orcid.org/0000-0002-2799-3685

Candidate of Economic Sciences,

Associate Professor at the Department of Theoretical and Applied Linguistics

Zhytomyr Polytechnic State University

(Zhytomyr, Ukraine) olena_syvak@ukr.net

Kateryna ORLOVA,

orcid.org/0000-0002-9985-0210

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Management and Entrepreneurship

Zhytomyr Polytechnic State University

(Zhytomyr, Ukraine) katya_oe@ukr.net

Valentyna KSENDZUK,

orcid.org/0000-0001-7670-7350

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Economic Security,

Public Management and Administration

Zhytomyr Polytechnic State University

(Zhytomyr, Ukraine) walentyna_ksiedzuk@ukr.net

ECONOMIC TERMINOLOGY AS AN OBJECT OF RESEARCH

Modern globalization processes, the special status of the Economy as a science have led to the widespread popularization of economic terms. Taking into consideration its complex and multifaceted conceptual apparatus and the conditions of scientific and technological development of society, the expansion of international relations, the consideration of economic terminology as an object of study is extremely relevant. The aim of the article is to study the concept of economic terminology as a phenomenon, analytical processing of data on the structure of terminology, characteristics, classification and analysis of the use of economic terms of the modern Ukrainian language. This article considers economic terminology as a phenomenon of the modern Ukrainian language. The issues of term formation processes, structure of terminological system and classification of economic terms of the Ukrainian language are covered. The article provides a definition of the economic term. Different types of terms by scope and structure are analyzed and presented. The authors give examples of different types of economic terms. It is defined that economic terminology is a historically formed set of terms that expresses a system of economic concepts and is designed to provide specific communication needs in the field of Economics and practice. This set is a special object of study both in Economics (particularly in Economic Theory) and in Linguistics (especially in its new branches – terminology (theoretical foundations of the doctrine of the term and terminological system of Economics) and Lexicography (the science of the theory and practice of compiling dictionaries)). The key directions of scientific research in Economic Sciences are identified and offered. The direction of Applied Economics is considered and analyzed in detail. The classification of the terminological system in the direction of Applied Economics is offered, which gives the chance to realize the complex approach to formation of the categorical apparatus of economic research.

Key words: *terminological system of the Ukrainian language, economic terminology, classification of terms, ways of formation of terminological systems, term formation.*

Постановка проблеми. Спеціалізована термінологія забезпечує найменування об'єктів, явищ і процесів, що виникають у нових галузях знань і сферах діяльності людини. Економіка має складний і багатоаспектний понятійний апарат, у якому відображається розвиток відповідної наукової думки. В умовах науково-технічного розвитку суспільства, розширення міжнародних зв'язків розгляд економічної термінології як об'єкта дослідження є надзвичайно актуальним.

Аналіз досліджень. Сучасні глобалізаційні процеси, особливий статус економіки як науки призвели до широкої популяризації економічних термінів. Економічну термінологічну систему

української мови нині досліджують мовознавці: Г. Чорновол, Т. Дячук, Д. Шапран, Л. Гарашенко, Н. Краснопольська, Л. Боднарчук та ін. Особливої ваги набувають нині питання культури ділового мовлення у працях відомих науковців-економістів Г. Калетніка, А. Мазура та філологів-практиків і педагогів-методистів Н. Тимошук, Н. Гаврилюк, Р. Кравця, В. Молоченко та інших.

Мета статті полягає у дослідженні поняття «економічна терміносистема» як явища, аналітичному опрацюванні даних про структуру такої терміносистеми, характеристики, класифікації та аналізу вживання економічних термінів сучасної української мови.

Виклад основного матеріалу. З інтенсивним розвитком новітніх інформаційних технологій економічна термінологія перебуває у стані постійного розвитку й вдосконалення і з огляду на це вимагає систематичного й детального опрацювання.

В Енциклопедичному юридичному словнику поняття «економічний термін» використовується у значенні словесних позначень державно-правових понять, за допомогою яких виражається і закріплюється зміст нормативно-правових розпоряджень держави» (Marchard, 2002: 175).

Під економічним терміном ми розуміємо спеціальне слово (або словосполучення), прийняте у професійній економічній діяльності, яке вживається в особливих умовах.

У першій половині ХХ ст. виникає й набуває поширення системно-структурна лінгвістична парадигма, в основу якої покладено принципи цілісності та системності в дослідженнях мовних явищ. На думку Б. Серебреннікова, «навіть чи можна назвати нині таку галузь знань, прогресивний розвиток якої не був би у той чи інший спосіб пов'язаний із упровадженням до неї понять системи і структури. Вивчення системи і структури стало одним із центральних завдань більшості теоретичних дисциплін, що переходили в міру свого вдосконалення від простого споглядання спостережуваних фактів до їх класифікації, а далі, після уточнювання сфери поширення, до пізнання глибинних властивостей об'єкта і принципів його організації» (Серебренников, 1972: 8).

Підвищена увага до методології наукових досліджень й орієнтація в них на системний підхід, а також аналіз публікацій такої тематики доводить, що науковці різних галузей знань поняттю «система» надають особливої ваги. Наприклад, В. Коштоєв дефінує систему як внутрішньо організовану гетерогенну цілісність, елементи якої перебувають у відносинах (зв'язках) між собою так, що виникає, як мінімум, одна нова інтеграційна якість, не властива жодному з елементів цієї цілісності (Коштоєв). Ю. Келін характеризує систему також як цілісну сукупність безлічі взаємочинних елементів, цілеспрямований взаємозв'язок між якими в часі і просторі утворює структуру системи, а цілеспрямована зміна зв'язків між елементами в часі – організацію системи (процес взаємодії між елементами системи на певний момент часу) (Келін).

У мовознавстві систему розуміють як сукупність взаємопов'язаних, взаємозумовлених елементів, що утворюють складнішу єдність, розглядувану з боку елементів – її частин, а під структурою – склад і внутрішню організацію єди-

ного цілого, розглядуваного з боку його цілісності. На нероздільності понять системи і структури наполягав і французький мовознавець Е. Бенвеніст: «Трактувати мову як систему – означає аналізувати її структуру» (Бенвеніст, 1974: 64).

Методологія системного підходу швидко проникає в наукові дослідження мовознавців, орієнтуючи їх на розкриття сутності складного об'єкта і виявлення різноманіття зв'язків усередині кожного об'єкта. Саме застосування системного підходу з усім його поняттєвим апаратом для потреб термінознавства дає змогу побудувати модель функціонування наукової мови загалом: закономірного й випадкового, її внутрішніх суперечностей, а що дуже важливо – історичного характеру взаємодії науково-технічної мови й суспільства, зокрема, дедалі більшого зростання суспільного запиту на відображення у науковій термінології галузевих інновацій.

На думку Т. Алесинської, важливими є такі чотири властивості об'єкта, щоб його можна було вважати системою, як: 1) цілісність і членованість (системою є цілісна сукупність елементів, що взаємодіють один з одним; відповідно до мети аналізу система може бути умовно розподілена на окремі елементи); 2) зв'язки – це те, що сполучає об'єкти і властивості у системному процесі в єдине ціле (елементи системи перебувають у зв'язках, що визначають інтеграційні ознаки системи; зв'язки між елементами системи мають бути сильнішими, ніж зв'язки окремих елементів із зовнішнім середовищем); 3) організація – це внутрішня впорядкованість, узгодженість взаємодії елементів системи, певна структура зв'язків між її елементами; 4) інтеграційні ознаки (емерджентність) властиві системі загалом, але не властиві жодному з її елементів окремо; елементи, об'єднані в систему за допомогою організованих зв'язків, призводять до появи системного (синергетичного) ефекту, за якого цінність об'єднаної системи більша, ніж сума окремих частин, з яких вона побудована (Алесинська, 2005).

З усього розмаїття дефініцій поняття «терміносистема» виокремимо, наприклад, визначення О. Шмельової, яка вважає терміносистему перш за все системою термінів, в основу якої покладено класифікації понять, причому вкрай важливою є необхідність визначати термінувальні ознаки і поняття, спираючись на класифікаційні схеми, однак при цьому одиниці терміносистеми повинні відображати спільний формат термінованого поняття з іншими, а також свою специфічність (Шмельова, 2010: 18).

На особливу увагу заслуговує новітнє формулювання термінологічної системи з огляду на когнітивний підхід, використовуваний у сучасному термінознавстві. Так, Л. Манерко визначає термінологічну систему як «свідомо конструйовану сукупність термінів, що була визначена за посередництва категоризованої і концептуалізованої інформації з огляду на логіко-поняттєві, когнітивно-мовні, дискурсивні й власне термінологічні вимоги» (Манерко, 2009: 119).

Для прикладу візьмемо таку галузь наукових знань, як економіка, що має досить розгалужену систему понять. Термінологія у економічних науках формується відповідно до класифікаційних груп напрямів наукових досліджень. У вітчизняній науковій думці прийнято виділяти чотири ключові групи економічних наук: економічну теорію (політекономію, макроекономіку, мікроекономіку); історико-економічні науки (економічну історію, історію економічних учень); функціональні науки (фінанси, кредит, маркетинг, менеджмент, бухгалтерський облік, страхування, управління проектами тощо); конкретно-економічні науки (економіку сільського господарства, економіку транспорту, економіку машинобудування тощо) (Мацелюх, Максименко, Круш, Мартиненко, Теліщук, 2016: 34). Вважаємо, що такий поділ є обґрунтованим з точки зору формування об'єктного та предметного розуміння відповідних наук, водночас з точки зору академічної активності та інтеграції наукової думки до світового інформаційного простору доцільно звернути увагу на зарубіжний досвід.

Натепер однією з найбільш поширених класифікацій напрямів наукових досліджень, за якими формується відповідний термінологічний апарат, є система, розроблена Journal of Economic Literature. Зазначений підхід до класифікації наукових напрямів нині широко використовується у публікаційній та академічній активності науковців усього світу. Таким чином, можемо зауважити, що до складу сучасної економічної термінології входить спеціальна лексика таких підсистем економічної науки (відповідно до класифікації JEL), як: загальна економіка та викладання; історія економічної думки, методологія та нетрадиційні підходи; математичні та кількісні методи; мікроекономіка; макроекономіка та монетарна економіка; міжнародна економіка; фінансова економіка; державна економіка; охорона здоров'я, освіта та соціальне забезпечення; економіка праці та економіка народонаселення; право та економіка; організація промислових ринків; управління бізнесом та економіка бізнесу, маркетинг та бухгалтерський

облік; економічна історія; економічний розвиток, технологічні зміни та зростання; економічні системи; економіка сільського господарства та природних ресурсів, економіка природокористування; економіка міських та сільських територій, регіональна економіка, економіка ринку нерухомості та транспорту; інші категорії; інші спеціальні теми (JEL Classification System). Вважаємо, що за умов глобалізації наукових процесів доцільним є врахування відповідної класифікації у процесі здійснення наукових досліджень та формування відповідних фахових терміносистем.

Необхідною попередньою умовою впорядкування економічної термінології є дослідження її як окремої специфічної підсистеми сучасної літературної мови, яка використовує засоби і способи загальномовної номінації зі спеціальною метою найменування наукових економічних понять. Лише такий підхід дає можливість висвітлити об'єктивні тенденції розбудови економічної терміносистеми сучасної мови.

Економічну термінологію можна вивчати у плані синхронному й діахронному. Синхронний підхід передбачає вивчення стану економічної термінології як системи взаємозв'язаних і взаємозумовлених терміноелементів у певний момент його розвитку. Діахронний підхід до вивчення економічної термінології полягає в тому, що її розглядають у процесі історичного розвитку – від появи праць з економіки до сучасних досліджень з цієї галузі людських знань.

Сучасній економічній терміносистемі притаманні два види системності – логічна та мовна. Під логічною системністю розуміють ієрархію понять, що відображають родо-видові відношення. Мовну системність становить структурна типологія термінів (синтез простих, складних і складених номінацій), а також системні відношення (полісемія, синонімія, антонімія) між ними.

З огляду на сферу використання, терміни поділяють на загальнонаукові (наукова ідея, аксіома, об'єкт дослідження, предмет дослідження, елемент, функція, гіпотеза, інформація, система, програма, структура, діапазон, документ, справа, закон, теорія тощо), міжгалузеві (дохід, витрати, прибуток, персонал, управління, менеджмент, оплата праці, продуктивність, бюджет, проект, логістика тощо) та вузькогалузеві (вибірка, дисконтування, сегментація, диференціація, інтеграція, транспортно-заготівельні витрати, брендинг, бенчмаркінг, чиста приведена вартість тощо).

За будовою економічні терміни не є однорідними. Їх можна поділити на такі групи: а) однослівні (підприємство, пролонгація, спонсор, ціна);

Рис. 1. Економічні науки

б) лексичні одиниці, утворені шляхом аппозитивного складання (рахунок-фактура, премія-брутто, банк-емітент) чи з препозицією атрибута (бланковексель, брутто-ставка, бізнес-план, брутто-відсотки), такі лексеми кваліфікуються як терміни, ускладнені прикладкою, чи як бінарні структури, компоненти яких пов'язані між собою сурядним зв'язком; в) терміни-словосполучення (двокомпонентні: ножиці цін, фінансова криза, податкова декларація; трикомпонентні: карткова система рахівництва, тарифи оплати праці, гарантовані цінні папери; чотирикомпонентні: підтримування потужності чинного підприємства, капітальний ремонт основних засобів, преміальна система заробітної плати; п'ятикомпонентні: звіт про фінансово-майновий стан підприємства, індекс купівельної спроможності грошової одиниці, квота в міжнародному валютному фонді, коефіцієнт забезпечення відсотків за кредитами. Серед еко-

номічних термінів нерідко можна зустріти й такі, що мають більшу кількість компонентів.

Економічну термінологію можна поділити на такі лексикотематичні групи: а) назви осіб, що займаються економічною діяльністю: акціонер, маклер, менеджер; б) назви математичних показників: коефіцієнт придатності основних засобів, коефіцієнт покриття, індекс заробітної плати; в) назви організацій, що

займаються фінансово-економічною діяльністю: Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку, Міжнародний валютний фонд; г) назви економічних процесів: факторинг, трейдинг; ґ) назви фінансових паперів: вексель, акція, облигація; д) назви банківських і фінансових політик і систем: дефляційна політика, валютна політика, кредитно-грошова політика, фіскальна політика; е) назви грошових одиниць країн світу: гривня (Україна), ієна (Японія), халал (Саудівська Аравія); ж) назви нормативних документів і законів: бюлетень курсу іноземної валюти, закон грошового обігу, закон попиту і пропозиції.

За походженням економічні терміни класифікують: а) власне українські слова (борг, вартість, взаємозалік, викуп, витрати, відрахування, готівка); б) слова-гібриди, тобто такі, що складаються з двох коренів, один з яких є власне українським, інший – запозиченим (векселедавець, векселедержатель, грантодавець, субрахунок, фондододача); в) лексика, запозичена з різних мов світу (латинські запозичення: актив, акцепт, дебет; французькі запозичення: аваль, аванс, авуари, ажур; англійські запозичення: доларизація, дисконт, демпінг, брокер; італійські запозичення: а-конто, авіста, інкасатор; німецькі: вексель, декорт, індосат; грецькі: базис, економія, іпотека; іспанські: ембарго; голландські: лаг).

Запозичення поділяються на фонетичні, кальки, семантичні та запозичення словотвірних елементів. Класифікувати запозичення можна також за ступенем асиміляції: повністю асимільовані, частково асимільовані, тобто такі, що залишилися іншомовними за вимовою, написанням чи граматичними формами, а також частково асимільовані, що позначають поняття, пов'язані з культурно-історичними цінностями та географічними особливос-

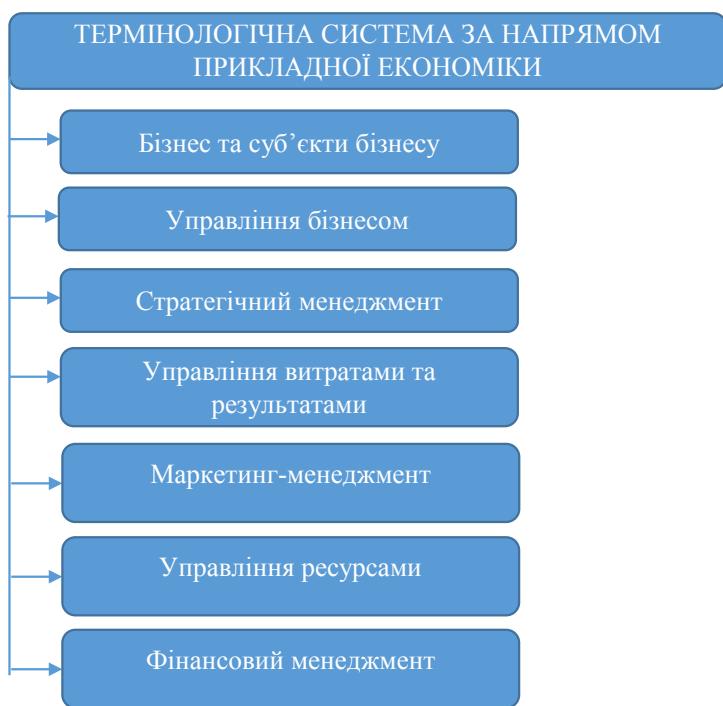

Рис. 2. Терміносистема за напрямом прикладної економіки

тями інших держав і такі, що не мають українського еквівалента.

У своїй сукупності економічні терміни формують відповідну термінологічну систему, структуру якої доцільно ідентифікувати на підставі ключових напрямів наукових досліджень (рис. 1).

В основу запропонованої класифікації покладено об'єктний принцип, тобто напрями економічних наук, що об'єднані відповідно до об'єкта досліджень. Водночас зазначена класифікація забезпечує синтез двох вищерозглянутих підходів.

Кожен із напрямів, відповідно, може бути деталізований та конкретизований за більш вузькими сферами досліджень, що визначатимуть формування відповідних терміносистем. Пропонуємо як приклад розглянути напрям прикладної економіки. Прикладна економіка як напрям економічних досліджень передбачає визначення можливостей апробації економічної теорії та національної і галузевої економіки у діяльності окремих суб'єктів господарювання. Приклад термінологічної системи за відповідним напрямом економічної науки наведено на рис. 2.

На рис. 2 наведено приклад формування терміносистеми за напрямом прикладної економіки. Зрозуміло, що наведений приклад не є єдино можливим, проте вважаємо, що розглянуте групування напрямів наукових досліджень дає можливість реалізувати комплексний підхід до формування категоріального апарату економічних досліджень.

Отже, економічна термінологічна система – це значна за обсягом сукупність термінологічних

підсистем, що відображають конкретні напрями наукових досліджень, є, з одного боку, автономними, а з іншого боку, компліментарними, та функціонують у взаємозв'язку з метою забезпечення інформаційно-термінологічного підґрунтя проведення наукових досліджень.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що економічна термінологія – історично сформована сукупність термінів, яка виражає систему економічних понять і призначена забезпечувати специфічні потреби спілкування у сфері економічної науки та практики. Ця сукупність є спеціальним об'єктом вивчення як в економіці (зокрема, в економічній теорії), так і в мовознавстві (насамперед у нових її галузях – термінознавстві (теоретичні основи вчення про термін і термінологічну систему економіки) і лексикографії (науці про теорію і практику укладання словників). Формування економічного словника у системі мови відбувається під впливом зовнішніх і внутрішньомовних факторів. На характер і динаміку його розвитку впливають конкретні суспільно-політичні умови: тип виробничих відносин, співвідношення класових сил, зміни суспільно-державного устрою, міжнародні відносини, мовна політика та ін. Рівень розвитку терміносистеми економіки залежить від накопиченого державою (нацією) досвіду економічного врегулювання суспільних відносин, глибини наукового вивчення економічних явищ і категорій, заходів щодо упорядкування, систематизації та лексикографічного опису терміносистеми економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. JEL Classification System. EconLit Subject Descriptors. American Economic Association. URL: <https://www.aeaweb.org/econlit/jelCodes.php?view=jel>. (дата звернення: 15.11.2020).
2. Marchand H. The categories and types of present-day English word – formulation. *Alabama Linguistic and psychological series*. 2002. No. 13. XX. 379 p.
3. Алесинская Т. В. Основы логистики. Общие вопросы логистического управления : учебное пособие. Таганрог : Изд-во ТРТУ, 2005. 121 с.
4. Бенвенист Э. Общая лингвистика. / под ред. Ю. С. Степанова. Москва : Прогресс, 1974. 447 с.
5. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та доп. / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко, П. В. Круш, В. В. Мартиненко, М. М. Телішук та ін. Київ : Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. 226 с.
6. Келин Ю. Е. Общая теория систем: к вопросу о системообразующих признаках. URL: <http://www.eabc.edu.ee/~jurikelin/index.html> (дата звернення: 17.11.2020).
7. Коштоев В. В. Информационные системы и феномен жизни. URL: <http://www.linkexchange.ru/users/008804/goto.map> (дата звернення: 17.11.2020).
8. Манерко Л. А. Понятие «терминосистема» в современном терминоведении. *Современные тенденции в лексикологии, терминологии и теории LSP* : сборник научных трудов. Москва : Изд-во МГОУ, 2009. С. 207–220.
9. Общее языкознание. Внутренняя структура языка / под ред. Б. А. Серебренникова. Москва : Наука, 1972. 564 с.
10. Шмелёва О. Ю. Терминологические процессы в синхронии и диахронии (на материале английского языка). Санкт-Петербург : Изд-во СПбГУЭФ, 2010. 120 с.

REFERENCES

1. JEL Classification System. EconLit Subject Descriptors. American Economic Association. URL: <https://www.aeaweb.org/econlit/jelCodes.php?view=jel>.
2. Marchand, H. The categories and types of present-day English word – formulation. *Alabama Linguistic and psychological series*. 2002. No. 13. XX. 379 p.
3. Alesinskaya, T. V. Osnovy' logistiki. Obshhie voprosy' logisticheskogo upravleniya [Basics of logistics. General issues of logistics management] : ucheb. pos. Taganrog : Izd-vo TRTU, 2005. 121 p. [in Russian].
4. Benvenist, E. Obshhaya lingvistika. [General linguistics] / pod red. Yu. S. Stepanova]. Moskva : Progress, 1974. 447 p. [in Russian].
5. Ekonomichni teorii v systemi naukovykh ekonomichnykh znan: navchalnyi posibnyk [Economic theories in the system of scientific economic knowledge]: 2-he vyd. pererob. ta dop. / N. P. Matseliukh, I. A. Maksymenko, P. V. Krush, V. V. Martynenko, M. M. Telishchuk ta in. Kyiv : Vydavnytstvo "Tsentr uchbovoi literatury", 2016. 226 p. [in Ukrainian].
6. Kelin, Yu. E. Obshhaya teoriya sistem: K voprosu o sistemoobrazuyushhikh priznakakh. [General Systems Theory: On the Question of System-Forming Features]. URL: <http://www.eabc.edu.ee/~jurikelin/index.html> [in Russian].
7. Koshtoev, V. V. Informacziorny'e sistemy' i fenomen zhizni [Information systems and the phenomenon of life]. URL: <http://www.linkexchange.ru/users/008804/goto.map> [in Russian].
8. Manerko, L. A. Ponyatie "terminosistema" v sovremennom terminovedenii [The concept of "terminology system" in modern terminology]. *Sovremenny'e tendenczii v leksikologii, terminologii i teorii LSP* : sb. nauch. tr. Moskva : Izd-vo MGOU, 2009. Pp. 207–220 [in Russian].
9. Obshhee yazy'koznanie. Vnutrennyaya struktura yazy'ka [General linguistics. Internal structure of the language] / pod red. B. A. Serebrennikova. Moskva : Nauka, 1972. 564 p. [in Russian].
10. Shmelyova, O. Yu. Terminologicheskie proczessy' v sinkhronii i diakhronii (na materiale anglijskogo yazy'ka). [Terminological processes in synchronicity and diachrony (based on the English language)]. Sankt-Peterburg: Izd-vo SPbGUE'F, 2010. 120 p. [in Russian].